

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**COMPORTAMENT HUMÀ I
EVOLUCIÓ**

Coordinació: DESFILIS BARCELÓ, ESTER

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	COMPORTAMENT HUMÀ I EVOLUCIÓ			
Codi	102902			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Psicologia (R 2016)	1	TRONCAL	Presencial
	Màster Universitari en Neuropsicologia		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Semipresencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	3		1
Coordinació	DESFILIS BARCELÓ, ESTER			
Departament/s	MEDICINA EXPERIMENTAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, Castellà, Anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DESFILIS BARCELÓ, ESTER	ester.desfilis@udl.cat	6	
MORCILLO PIMENTEL, ANA	ana.morcillo@udl.cat	1,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Resultats d'aprenentatge:

1. Conèixer la perspectiva integradora de la biologia del comportament (etologia) en la interpretació del comportament humà.
2. Integrar les explicacions sobre les causes pròximes i les causes últimes del comportament i dels processos psicològics subjacents.
3. Conèixer els principis fonamentals de la teoria de l'evolució i ser capaç de situar a l'ésser humà en una perspectiva evolutiva.
4. Conèixer el fonament i aplicabilitat de les diferents tècniques i metodologies utilitzades per a l'estudi del comportament.
5. Identificar les principals aproximacions a l'estudi evolucionista del comportament i els models derivats d'aquestes.
6. Analitzar comparativament el comportament humà respecte al d'altres grups taxonòmics.
7. Analitzar aspectes claus del comportament humà utilitzant com a eina la teoria de l'evolució.

Competències

Competències bàsiques:

CB1 Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5 Saber desenvolupar aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Competències Generals:

CG1 Desenvolupar la capacitat d'adaptació a noves situacions i resoldre problemes d'una manera efectiva.

CG4 Reconèixer les diferents perspectives teòriques sobre els temes en els quals es treballi, comentar les conclusions i prendre decisions.

CG5 Demostrar capacitat crítica per a prendre decisions pertinents.

CG6 Reflexionar sobre les pròpies limitacions de manera autocrítica, contemplant la possibilitat de sol·licitar

col·laboracions interdisciplinàries.

CG7 Actuar amb creativitat, cultura de recerca i de comunicació professional.

CG8 Identificar i avaluar les pròpies competències, habilitats i coneixements segons els estàndards de la professió.

CG9 Reconèixer la diversitat i la diferència com a element estructural de l'ésser humà, alhora que es reconegui, compregui i respecti la complexitat cultural de la societat actual.

CG10 Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències Específiques:

CE9 Usar les diferents fonts documentals en psicologia, mostrar un domini de les estratègies necessàries per a accedir a la informació i valorar la necessitat d'actualització documental.

CE10 Gestionar, analitzar i interpretar dades en els marcs dels coneixements disciplinaris propis dels diferents àmbits de la psicologia.

CE11 Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció, aplicació i interpretació dels resultats derivats dels diferents mètodes de recerca psicològica.

CE12 Difondre el coneixement derivat de les revisions teòriques i dels resultats de la recerca psicològica.

Competències Transversals:

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà.

CT2 Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès.

CT3 Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

CT5 Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1. Principis d'evolució.

Tema 1. Introducció a la biologia del comportament.

Tema 2. Evolucionisme. Proves de l'evolució.

Tema 3. Mecanismes evolutius.

Tema 4. Adaptació, especiació i evolució de la conducta

Tema 5. Evolució humana.

Bloc 2. Biologia del comportament humà.

Tema 6. Introducció.

Tema 7. Supervivència.

Tema 8. Reproducció, comportament sexual i parental.

Tema 9. Organització social i evolució de la *prosocialidad.

Tema 10. Comunicació.

Eixos metodològics de l'assignatura

Classes magistrals: en les quals la professora explicarà part del contingut teòric de l'assignatura. En aquestes classes s'espera que els estudiants estiguin atents i participin activament fent preguntes i contestant a les qüestions, paradoxes i problemes que planteji la professora.

Classe inversa: els estudiants hauran de fer una activitat d'estudi no presencial per a la preparació de la classe, a partir de material proporcionat per la professora a través del campus virtual. La classe presencial s'utilitzarà per a la discussió, resolució problemes i dubtes, i tasques de treball en grup amb l'assessorament de la professora.

Pràctiques: Faciliten l'aprenentatge basat en l'experiència. L'assistència és obligatòria i s'exigeix la participació activa per part de l'estudiant. Encara que la majoria de les pràctiques són presencials, algunes poden ser virtuals. Els dies previs a la pràctica la professora posarà a la disposició dels estudiants el material que s'utilitzarà durant la pràctica que caldrà imprimir i llegir abans de la sessió pràctica. Després de la pràctica l'estudiant haurà de presentar a través del campus virtual un arxiu amb els resultats de l'activitat realitzada. Algunes pràctiques seran de dues hores.

Seminaris: Estan plantejats com a debats al voltant d'un tema rellevant des del punt de vista social, científic i/o ètic. L'estudiant haurà d'elaborar i defensar arguments adequadament fonamentats i pensar de forma crítica.

Activitats d'avaluació: L'objectiu és recollir informació que permeti millorar les estratègies d'ensenyament i aprenentatge, i introduir en el procés en curs les correccions necessàries. Per a això, es realitzen diverses proves objectives al llarg del curs, així com proves d'autoavaluació i avaluació del treball dels companys.

Tutories: Podran ser presencials o virtuals, individuals o en grup (mitjançant cita prèvia amb la professora).

Fòrums: Els fòrums del campus virtual pretenen afavorir l'aprenentatge actiu dels estudiants i la interacció col·laborativa entre ells. L'estudiant haurà de participar en els fòrums que trobarà al campus virtual de l'assignatura:

1) **Notícies:** els estudiants buscaran i publicaran notícies relacionades amb l'assignatura i les comentaran.

L'objectiu és ser conscients dels ràpids avanços de la recerca en aquest camp i de l'impacte social dels temes tractats en classe, i ser crítics amb la forma en què els mitjans de comunicació presenten la informació. 2)

Preguntes d'examen: els estudiants publicaran preguntes d'examen relacionades amb els temes de l'assignatura, contestaran a les preguntes formulades pels companys i/o corregiran les preguntes o les respostes d'aquests. La finalitat és aprendre a extreure la informació rellevant de cada tema, afavorir el treball cooperatiu i l'altruisme a la classe.

Campus virtual: el campus virtual serà el principal mitjà de comunicació entre professora i estudiants anés de les classes presencials. En ell es publicarà informació d'interès general (convocatòria de pràctiques, tutories de grup i proves d'avaluació, resultats de les avaluacions), material per a les classes presencials, les activitats pràctiques i seminaris, lectures suggerides, enllaços a pàgines web... A més, els estudiants han de presentar els treballs que van realitzant a l'apartat d'Activitats del campus virtual i contactar amb el professor a través de l'aplicació de correu del mateix.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El pla de desenvolupament s'explicarà el primer dia de classe. L'assistència a aquesta classe és obligatòria.

Sistema d'avaluació

Es realitzaran les següents proves o valoracions:

Valoració de participació en classe i al campus virtual (fòrums, qüestionaris): 10%

Valoració de pràctiques, seminaris, treballs i tutories: 20%

Proves de coneixements i competències: 70%

Farem diverses proves d'avaluació al llarg del curs que s'avisaran amb suficient antelació. Cada prova tindrà un

pes en la nota final.

Prova	Continguts	% Nota
Prova 1	Bloc 1	35%
Prova 2	Bloc 2	35%
Total		70%

Per aprovar cal aconseguir com a mínim un 50% de la puntuació màxima, i és imprescindible superar de forma independent totes les proves d'avaluació realitzades al llarg del curs, així com superar les pràctiques i seminaris. És obligatori presentar-se a totes les proves d'avaluació (exàmens).

De les proves d'avaluació s'obtindrà el valor proporcional de totes les notes superiors a 4, sempre que no hi hagi més d'una nota inferior a 5. En el cas que algun examen tingui una nota inferior a 4, o hi hagi dues exàmens amb una nota inferior a 5, l'estudiant haurà de presentar-se a una prova de revaluació (recuperació) al final del semestre. Per a tindre dret a la recuperació d'una prova, l'estudiant ha de haver-se presentat previament a dita prova.

Aquells alumnes que per motius laborals no puguin fer l'avaluació contínua poden demanar una "avaluació alternativa", mitjançant petició formal en la secretària del centre a principi del curs. Els alumnes que optin a l'avaluació alternativa faran les dues proves d'avaluació dels continguts teòrics i pràctics (100% de la nota final, 50% cada prova).

Bibliografia i recursos d'informació

Manuels de consulta

Abril et al. (2011). Fundamentos de Psicobiología (2ª Ed). Sanz y Torres, Madrid.

Colmenares, F. (Ed.) (1996). Etología, Psicología Comparada y Comportamiento Animal. Madrid, Síntesis.

Colmenares, F. (Coor.) (2009). Manual de Bases Biológicas de la Conducta. UDIMA, Madrid.

Colmenares, F. (2015). Fundamentos de Psicobiología. Editorial Síntesis.

Textbooks

Barrett, L., Dunbar, R., & Lycett J. (2002). Human Evolutionary Psychology. Princeton University Press.

Buss, D. (2014). Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind. Boston: Allyn and Bacon.

Cartwright J. (2008). Evolution and Human Behavior. Darwinian Perspectives on Human Nature .The MIT Press.

Dunbar, R. & Barrett L. (Eds.) (2007). Oxford Handbook of Evolutionary Psychology. Oxford University Press.

Palmer, J. A., & Palmer L. K. (2002). Evolutionary Psychology: The Ultimate Origins of Human Behavior. Pearson.

Altres lectures

Buss, D. 1996. La evolución del deseo. Estrategias del emparejamiento humano. Madrid: Alianza Editorial.

Dawkins, R. 1976, 1989. El Gen Egoísta: Las bases biológicas de nuestra conducta. Salvat Ciencia. ISBN: 8434501783. Español. Título Original (inglés): The Selfish Gene.

de Wall, F. (2007). El mono que llevamos dentro. Barcelona: Editorial Tusquets Editores.

Marcus, G. (2005). El nacimiento de la mente. Barcelona: Editorial Ariel, SA.

Pinker, S. (2003). La tabla rasa. La negación moderna de la naturaleza humana. Barcelona: Editorial Paidós.

Ridley, Matt (2004). ¿Qué nos hace humanos? Madrid: Taurus.